

KRIJGSGEVANGENEN

XVIII. De door krijgsgevangenen aangelegde vliegvelden op de Molukken

gereedschap uitgereikt krijgen. Zij beginnen met ca. drie uur lang te werken, opgejaagd door de Koreaanse bewakers, een en ander onder goedkeurend toezicht van de Japanse commandant van het vliegveldcorvee.

‘Een langgerekt *‘smèèèèè’* kondigt de eerste pauze aan die nauwelijks tien minuten duurt, te kort om te rusten, maar lang genoeg om een haastig gerolde sigaret te smoken. Van dit intermezzo maakt de Japanse corvee-commandant gebruik om te klagen over het werktempo. Hij zoekt ruzie met de Nederlandse corvee-commandant, wie hij verwijt dat het werk niet opschiet. De Nederlandse commandant antwoordt prompt dat hij de jongens tot meerdere spoed zal aanzetten en houdt een demonstratieve toespraak tot de troep. ‘Even luisteren, mannen . . . Blijf in beweging, al zou je slechts gaten in de lucht slaan. Die smeerlappen kijken immers alleen naar ’t resultaat straks. Dus kerels, doe iets. En laat ze voor de rest kapot vallen. Begrepen?’ *‘Hai!’*² schreeuwt de troep in koor.

Ziezo, de Japs zijn tevreden gesteld. Ze begrijpen dat die domme *Oranda’s*³ nu snappen wat ze bedoelen. Een luide gil, zoveel betekend als het sein tot opstaan, is voor de mannen het teken om het werk te hervatten . . . Er wordt weer

¹ *‘Jasoemi!’* betekent ‘Uitrusten!’ ² ‘Ja!’ ³ Hollanders